

N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 26 mars 1895, kl. 6 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om
ändrad lydelse af §§ 35 och 36 regeringsformen.*

I motion, n:o 156, inom Andra Kammaren har herr *A. V. Ljungman* hemställt, bland annat, att Riksdagen måtte antaga följande förslag till ändrad lydelse af §§ 35 och 36 regeringsformen att hvila till vidare grundlagsenlig behandling:

§ 35.

Statsrådets ledamöter, presidenter *eller* chefer för rikets kollegier och öfriga centrala embetsverk, justitiekansleren, expeditionschefer i statsdepartementen, öfverståthållaren, underståthållaren och polismästaren i hufvudstaden, landshöfdingar, fältmarskalkar, generaler och amiraler af alla grader, generaladjutanter, öfveradjutanter, stabsadjutanter, kommandanter i fästningarne, chefer för regementen och öfriga särskildt för sig bestående militära corpser samt chefen för sjömättningsväsendet *äfvensom de embets- och tjenstemän, med hänsyn till beskaffenheten af hvilkas tjensteutöjning det vid aflöningsstaternas fastställande ansetts nödigt*, hafva förtroendesysslor, hvarifrån Konungen må dem entlediga, när han pröfvar rikets tjänst det fordra. Konungen kungöre dock sådana beslut i statsrådet, hvars ledamöter vare skyldige att deremot göra föreställningar, om de finna sig dertill skäl ega.

§ 36.

De som bekläda domarembeten, så högre som lägre, samt alla andra af Konungen nämnda embets- och tjänstemän, än de i §§ 32 och 35 omförmälda, kunna icke utan medelst ransakning och dom från sina innehafvande sysslor afsättas, ej heller utan egna ansökningar till andra tjänster befordras eller flyttas, Riksdagen dock obetaget att vid aflöningsstats fastställande föreskrifva, att tjensteinnehafvare vid uppnåendet af viss ålder eller inträffande oduglighet för tjensten i följd af obotlig sjukdom är skyldig att mot undfående af pension afgå från sin befattning.

Utskottet får till en början anmärka, att hvad som af motionären föreslagits derom, att ministrar, sändebud och agenter för handeln hos främmande magter samt embets- och tjänstemännen uti Konungens kabinett för utrikes brevexlingen och vid beskickningarna icke vidare måtte i § 35 regeringsformen omnämnas såsom förtroendeembetsmän, samt att orden »i föregående § nämnde» uti § 36 regeringsformen måtte utbytas mot: »i §§ 32 och 35 omförmälda», är föranledt af annat i förevarande motion framställt ändringsförslag, deröfver utskottet i utlåtande n:o 7 redan afgifvit yttrande.

Hvad angår motionärens förslag till ändring af § 35 regeringsformen, så vill utskottet väl erkänna, att ett generelt angifvande, der så ske kan, af förtroendesysslorna är att föredraga framför ett uppräknande, sådant som i nämnda § förekommer; men då den föreslagna lydelsen uttryckligen innefattar en utsträckning af förtroendeembetsmännens antal, och utskottet för sin del är af den åsigt, att antalet förtroendesysslor icke utan mycket viktiga skäl bör ökas, finner utskottet sig icke kunna understödja hvad motionären i detta hänseende föreslagit.

Det af motionären framställda förslaget till ändring af § 36 regeringsformen synes utskottet lika litet vara af beskaffenhet att böra af Riksdagen godkännas. Ett afvikande från den uti denna § uttalade grundsatsen, att domare och alla andra embets- och tjänstemän, än de som innehafva förtroendesysslor, icke kunna utan medelst ransakning och dom afsättas, torde nemligen icke kunna rättfärdigas af något förefintligt behof af en föreskrift i det af motionären antydda syftet, så mycket mindre som det, enligt utskottets mening, äfven med nu gällande grundlagsbestämmelser är Konung och Riksdag obetaget att, såsom vilkor för embets- eller tjänstemans rätt till åtnjutande af aflöningsförmåner och pension, föreskrifva skyldighet för vederbörande att vid uppnåendet af viss ålder från sin befattning afgå.

Utskottet hemställer alltså,

att herr Ljungmans motion n:o 156, i hvad den afser ändrad lydelse af §§ 35 och 36 regeringsformen, icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 19 mars 1895.

På utskottets vägnar:

O. BERGIUS.

Reservation

af herr *Ljungman*.